

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER TREDIE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRİK , 1919-20, s. 219. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster03-shoot-idm140486186826480/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

mægtige gravpalads D. beskriver, menes snarest at svare til Ramses II (c. 1250 f. Chr.), der som konge antog et officielt fornavn Osimandion, hvoraf formen Osymandias kan tænkes at være opstået. — Den fingerede indskrift indeholder en advarsel til enhver, der ikke kan måle sig med ham i storværker, mod at bryde hans gravfred.

n) Ibid. cap. 55. — Sesostris antages som regel ligeledes at være en på grundlag af den historiske kong Ramses II's bedrifter dannet sagnskikkelse.

o) Deuter. (5. Mosebog) X, 17.

p) Rettelse til den latinske text: copilantur, læs comitantur.

q) Vid. Suet. in hujus vita cap. 13. — Om Sveton se 1. del, note d til V. discurs. Sveton fortæller, at Domitian (kejser 81—96) med de ovennævnte ord begyndte en officiel skrivelse, og derefter blev han selv tiltalt således både i skriftlige og mundtlige henvendelser. — I Falsters eget exemplar er her tilskrevet: Sammenlign Taciti Historias 2,61,2 om Marico, som kaldte sig selv Gnd. — Den nævnte Mariccus var en gallisk oprører mod Vitellius (69 e. Chr.).

r) Id. cap. 53. (Det er Svetons Augustilevned, der citeres).

s) Vid. Tacit. Annal. II,87,2, & Sueton. in Tib. c. 27.

t) Lamprid. in vita Sev. cap. 4. — Om Ælius Lampridius og hans levnedsskildring af kejser Alexander Severus se 1. discurs, note m.

u) In Apologetico cap. 34. — Om Tertullian og hans forsvarsskrift for kristendommen se 1. del, note v til XIII. discurs.

VII. DISCURS.

a) Ifølge den latinske glossator sigtes der til den juridiske professor Christian Reitzer (1665—1736), en af Falsters velydere (et par breve fra C. R. til Falster

fra året 1712 er trykte s. 138—42 i Bruuns Falsteriana). C. R. var professor 1689—1722, da han blev stiftamtmand i Trondhjem (1726 i Ålborg). Falster var i København i Marts 1723 i anledning af sin ansøgning om at forene rektoratet i Ribe, som han lige havde fået, med konrektoratet; men da biskop Thurah modarbejdede ham, viste der sig vanskeligheder ved at opnå denne for F.s økonomiske forholds betryggelse nødvendige ordning (jfr. de lige efter følgende ord om F.s bekymrede tilstand). Rimeligvis har da Reitzer endnu ikke på den tid tiltrådt sit embede i Trondhjem. — Om den lidt nedenfor nævnte Hans Gram henvises til 1. part, note a til dedicationen.

b) En svensk guldmønt af 7 kr. 20 øres værd.

c) Den svenske øre var dengang adskilligt mere værd end nu. Joh. Loccenius, kgl. svensk historiograf og professor i Upsala, var f. i Itzeho i Holsten 1597 og døde 1677. Han udgav adskillige skrifter vedrørende Sveriges politiske historie og retshistorie, bl. a. det her anførte *Antiquitates Sveo-Gothicæ*.

d) Ifølge den latinske glossator sigtes der til provst og magister Maturin Carstensen. Se om ham 1. del, note a til XII. discurs.

e) Der menes naturligvis den ovenfor nævnte berømte danske astronom Ole Rømer; denne døde allerede 1710, og betegnelsen »på samme tid« må derfor forstås: på den tid (i slutningen af 17. årh.), da Rømer stod i forbindelse med den svenske regnekunstner.

f) Om den franske jurist Jacques de Cujas (Cujacius) og om den franske filolog og jurist Budé (Budæus) se V. discurs, note e. — Giovanni Pontano (1426—1503) var en betydelig italiensk humanist og statsmand, der bl. a. har skrevet et læredigt *Urania* i 5 bøger. — Postellus var født i Normandiet 1510, var en tid lang af armod landsbyskolemester, lærte sig selv Latin, Græsk, Hebraisk, blev siden professor i Paris og i Wien, men flakkede iøvrigt rundt i Europa, ofte